

Nr 56

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående lån till Svenska vanförevårdens centralkommitté för vissa byggnadsarbeten; given Stockholms slott den 14 februari 1964.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Aspling

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att Svenska vanförevårdens centralkommitté (SVCK) erhåller statsbidrag i form av ett lån av 300 000 kr. för påbyggnad av sin nuvarande byggnad.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 feb-
ruari 1964.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, ASPLING, PALME.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, fråga om *statsbidrag för påbyggnad av en Svenska vanförevårdens centralkommitté (SVCK) tillhörig byggnad i Blackeberg* och anför därvid följande.

Framställning från SVCK

I skrivelse den 25 juli 1963 har *Svenska vanförevårdens centralkommitté* hemställt om ett statligt anslag av 300 000 kr. för påbyggnad av SVCK:s byggnad i Blackeberg. Den nuvarande byggnaden togs i bruk år 1959 och inrymmer lokaler på sammanlagt 884 m². Den totala byggnadskostnaden jämte kostnader för utrustning var ca 650 000 kr., varav 100 000 kr. finansierades genom anslag från Stockholms stad, 75 000 kr. genom anslag från Stockholms läns landsting och 150 000 kr. genom anslag från diverse fonder. Slutligen upptogs ett lån, som uppgår till 180 000 kr., och resten, ca 150 000 kr., har tillskjutits av SVCK:s egna medel.

SVCK:s verksamhet avser främst frågor rörande tekniska hjälpmedel och bostäder för rörelsehindrade samt informationsverksamhet i anslutning därtill.

Utvecklingen inom rehabiliteringsområdet har ställt SVCK inför växande anspråk som centralkommittén sökt motsvara genom ökning av sin kapacitet. Därvid har även ökade krav på lokalutrymmen ställts, varför SVCK genom en särskild kommitté låtit utreda lokalbehovet och möjligheterna att genom omdispositioner inom nuvarande byggnad minska behovet av ytterligare utrymmen. Utredningen utmynnade i förslag om en påbyggnad i en våning jämte en vindsvåning, varigenom ett tillskott av 725 m² lokalyta skulle erhållas. Sedan ifrågavarande utredning slutförts har SVCK tillsammans med De blindas förening och Hörselfrämjandets riksförbund planerat ett gemensamt elektrotekniskt laboratorium inom SVCK, för vilket beräknats ett behov av lokalutrymmen på 150—200 m². På grundval av de sålunda föreliggande behoven har SVCK låtit utarbeta ett byggnadsförslag om påbyggnad i två våningar på 884 m² som kostnadsberäknats till ca 900 000 kr.

Med hänvisning till att den verksamhet SVCK bedriver på utvecklings-, konsultations- och informationsområdet i ökad grad fått generell betydelse för hela samhället synes det enligt SVCK motiverat att av kostnaderna 300 000 kr. täckes genom statsanslag. Enligt föreliggande finansieringsplan beräknas av återstoden 200 000 kr. bli finansierade genom bidrag från Stockholms stad, 100 000 kr. genom bidrag från Stockholms läns landsting och 300 000 kr. genom bidrag från diverse fonder, lån och SVCK:s egna medel.

Yttranden

Medicinalstyrelsen anför att SVCK:s lokalutrymmen enligt styrelsens uppfattning är helt otillräckliga för de uppgifter SVCK bör ha att fullgöra, t. ex. kurs- och informationsverksamhet, konstruktion av olika typer av individuella hjälpmedel och hushållshjälpmedel m. m. Styrelsen anser vidare, att de internationella kontakter, som SVCK upprätthåller, är av största värde för kontinuiteten inom hjälpmedelsområdet, och att dessa så vitt möjligt bör intensifieras. För nämnda ändamål är enligt medicinalstyrelsens bedömande lokaltiteter i den omfattning som föreslagits nödvändiga, för att arbetet skall kunna fortgå utan att i onödan försvåras och försenas.

Med hänsyn till att SVCK fyller en i viss mån central funktion inom rehabiliteringsarbetet för i synnerhet rörelsehindrade, vilkas vård, utbildning m. m. genom statsmakternas bidragsgivning till vanförestalternas driftkostnader och till ortopediska m. fl. hjälpmedel i stor utsträckning manifesterats som en statlig angelägenhet, är det enligt medicinalstyrelsens mening rimligt, att staten i någon form lämnar bidrag till den ifrågasatta påbyggnaden. Enligt styrelsens mening bör bidrag lämnas i form av lån ur fonden för låneunderstöd. Med hänsyn till SVCK:s finansieringsgrunder bör lånet vara ränte- och amorteringsfritt men förenat med villkor, att det skall återbetalas, om SVCK:s verksamhet nedlägges eller förändras därhän, att statsverket ej kan anses ha förpliktelser i fråga om verksamhetsunderlaget. På angivna villkor tillstyrker medicinalstyrelsen att SVCK erhåller ett ränte- och amorteringsfritt lån å 300 000 kr.

Centrala rehabiliteringsberedningen (CRB) vitsordar att SVCK redan för sin verksamhet i dess nuvarande former är i stort behov av ökat lokalutrymme. Ehuru CRB icke är beredd att f. n. ta ställning till alla de nya initiativ, som SVCK synes förbereda, anser beredningen det dock ekonomiskt rationellt att möjligheterna till en påbyggnad tillvaratages, då därigenom förutsättningar vinnes för ökade och välbehövliga insatser också av det slag, som redan tillhör området för SVCK:s verksamhet. Under förutsättningen av en successiv integration av SVCK:s verksamhet i rehabiliteringsorganisationen, som SVCK i en till sin anslagsframställning för budgetåret 1964/65 fogad promemoria i princip ställt sig positiv till, tillstyrker CRB bidrag av statsmedel till påbyggnaden.

Statskontoret anför att en granskning av de lokalutrymmen som f. n. står till SVCK:s förfogande givit vid handen, att dessa utrymmen är väl utnyttjade och att ett stort behov av ökade utrymmen otvivelaktigt föreligger. Statskontoret har icke heller från byggnadstekniska eller byggnadsekonomiska synpunkter funnit någon anledning till anmärkning mot de uppgjorda byggnadsplanerna och kostnadsberäkningarna. Därest resultatet av centrala rehabiliteringsberedningens arbete icke anses böra avvaktas, har statskontoret intet att erinra emot bifall till framställningen.

Byggnadsstyrelsen har i princip intet att erinra mot utformningen av byggnadsförslaget. Byggnadskostnaden, angiven till ca 900 000 kr., har av styrelsen granskats och lämnats utan erinran. Styrelsen anför att utredningshandlingarna bör kunna ligga till grund för kommande projektering.

Statens institut för byggnadsforskning anför, att ett klart behov av ökade lokalresurser föreligger oberoende av hur SVCK:s arbetsuppgifter i detalj kan komma att avvägas i framtiden, och att behovet av ändamålsenliga och flexibla lokaler för provning och demonstration, utställningar och annan information särskilt bör beaktas. Institutet framhåller att vad som däri ingår av byggnadsutrustning för handikappade är relativt utrymmeskrävande och kan väntas få allt större vikt i SVCK:s arbete. Institutet finner SVCK:s framställning om medel för en utökning av lokalerna väl motiverad.

Departementschefen

Vid anmälan av anslaget Bidrag till Svenska vanförevårdens centralkommitté (SVCK) i årets statsverksproposition (bilaga 7, punkten 148) anförde jag, att jag då inte var beredd att ta slutlig ställning till en framställning om bidrag till påbyggnad av SVCK:s nuvarande byggnad. Efter slutförd beredning av ärendet får jag nu anförda följande.

Sedan slutet av 1940-talet har SVCK i ökad grad ägnat sig åt frågor sammanhängande med tekniska hjälpmedel och miljöproblem för handikappade. Verksamheten har baserats på SVCK:s egna ekonomiska tillgångar samt på stöd från bl. a. Stockholms stad och Stockholms läns landsting samt från staten. Bidragen från Stockholms stad och Stockholms läns landsting har samband med att ifrågavarande områden har en så dominerande nytta av verksamheten jämfört med landet i övrigt.

Centrala rehabiliteringsberedningen (CRB), som bl. a. har att pröva frågor om den ändamålsenliga organisationen av rehabiliteringsverksamheten, har under förutsättning av en successiv integration av SVCK:s verksamhet i rehabiliteringsorganisationen tillstyrkt bidrag av statsmedel till ifrågavarande påbyggnad. I en till anslagsframställningen för budgetåret 1964/65 fogad promemoria har SVCK i princip ställt sig positiv till den av CRB förordade integrationen. Med hänsyn härtill och då jag även i övrigt finner framställningen väl motiverad, bör staten i lämplig form lämna bidrag till den planerade påbyggnaden. Jag förordar i överensstämmelse med vad me-

dicinalstyrelsen anfört att bidrag lämnas i form av lån ur fonden för låneunderstöd. Lånet bör vara ränte- och amorteringsfritt samt förenat med föreskrift, att det skall återbetalas, om SVCK:s verksamhet nedlägges eller förhållandena förändras därhän, att statsverket ej kan anses ha nu föreliggande skäl att stödja verksamheten. Jag tillstyrker sålunda att SVCK för ifrågasvarande påbyggnad på angivna villkor erhåller understöd av statsmedel i form av ett räntefritt stående lån på 300 000 kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lån till Svenska vanförevårdens centralkommitté* under fonden för låneunderstöd, socialdepartementet, för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ingemar Lindberg